

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจัยสำคัญของสถานศึกษาในการบริหารจัดการศึกษาคือปัจจัยด้านบุคลากร ดังนั้นการบริหารงานด้านบุคลากรที่ดีจึงจะสามารถดึงดูดและบำรุงรักษาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถไว้ในหน่วยงานได้มากและยาวนานที่สุดดังนั้นการบริหารงานบุคคลจึงเป็นรากฐานอันสำคัญยิ่งต่อสถานศึกษา จึงควรสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานของครูและบุคลากรให้ได้อยู่เสมอจึงจะสามารถทำงานต่าง ๆ ได้สำเร็จลุล่วงไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ (สุวัฒนา เวชมานิตกุล. 2543 : 1) ซึ่งสอดคล้องกับ กิตติ คุ่มชาติ (2543 : 11) ที่ได้ให้แนวคิดไว้ว่า ความรู้สึกทำที่และเจตคติของบุคคลที่มีต่องาน จะทำให้เกิดกำลังใจและความพึงพอใจที่จะทำงานให้สำเร็จบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งการบริหารในยุคโลกาภิวัตน์ มีการมุ่งเน้นมนุษยสัมพันธ์ในการบริหารงานมากขึ้น การบริหารงานอย่างเดียวยังไม่สามารถจะประสบความสำเร็จได้ถ้าขาดความร่วมมือของผู้ร่วมงาน (บัญชา อึ้งสกุล. 2543 : 14 – 15) วิธีการที่นักบริหารจะผสมผสานจิตใจของผู้ร่วมงานให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานที่ดีที่สุดวิธีหนึ่งนั้นคือการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่เพื่อนร่วมงาน (นิพนธ์ จิตภักดี. 2538 : 56)

ขวัญกำลังใจเป็นเรื่องที่ผู้บริหารควรให้ความสนใจเป็นอย่างมาก เนื่องจากขวัญกำลังใจเหมือนสุขภาพของมนุษย์ซึ่งต้องให้การเอาใจใส่ การตรวจวินิจฉัยและดูแลรักษาให้ขวัญกำลังใจดีและระดับขวัญกำลังใจสูงเสมอ เดวิส (Davis. 1987 : 59) เพราะขวัญกำลังใจมีผลสำคัญต่อผู้ที่ปฏิบัติงานว่าจะเต็มใจทำตามคำขอร้อง และคำสั่งด้วยความกระตือรือร้นถึงแม้จะทำงานหนักหรือเผชิญต่อความยากลำบากเพียงใด จูคินส์ (Jucins. 1981 : 288) ดังนั้นขวัญกำลังใจจึงเป็นปัจจัยโดยตรงต่อความสำเร็จและประสิทธิภาพของงาน เพราะเมื่อขวัญและกำลังใจของบุคลากรดีย่อมมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ พยายามร่วมมือร่วมใจกันเพื่อแก้ไขอุปสรรคที่มาขัดขวางและ

ส่งผลให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ เมื่อขวัญกำลังใจของผู้ร่วมงานดี งานก็จะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โยเดอร์ (Yoder. 1986 : 6) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บัญชา อึ้งสกุล (2543 : 14-15) ที่พบว่าบุคคลจะร่วมมือร่วมใจกันทำงานให้ดีและประสบความสำเร็จได้จำเป็นต้องมีขวัญกำลังใจที่ดีในการทำงาน ซึ่งถ้าองค์กรใดมีขวัญกำลังใจสูงการบริหารองค์กรนั้นย่อมมีประสิทธิภาพสูง (ศจี อนันต์นพคุณ. 2542 : 78)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดไว้ในมาตรา 47 ระบุให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก และได้กำหนดไว้ในมาตรา 48 ความว่า ให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาตลอดจนรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก นอกจากนี้ มาตรา 49 ยังกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องได้รับการประเมินคุณภาพภายนอก 1 ครั้งในทุก 5 ปี และต้องเสนอผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน (สำนักงานทดสอบทางการศึกษา, 2544 : 3)

จากเหตุผลดังกล่าวการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ดังนั้นเพื่อให้เป็นไปตามสาระแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สถานศึกษาจึงควรดำเนินการให้ครอบคลุมแนวทางหลักดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544 : 72)

1. สถานศึกษาต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในเป็นประจำ
2. ให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อันประกอบด้วย การวางแผนการดำเนินงาน การประเมินผล และการปรับปรุงการดำเนินงาน โดยสถานศึกษาจะต้องจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายและหลักการตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรฐานการศึกษา และเป้าหมาย ปรัชญา ธรรมเนียมสถานศึกษา กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการที่ชัดเจน ติดตามประเมินผลการทำงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง และนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
3. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในทุกขั้นตอน ควรเน้นการประสานงานและการมีส่วนร่วมของทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ชื่นพื้นฐาน ผู้ปกครอง บุคลากรของหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ในชุมชน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและภูมิภาคเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการที่ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตาม มาตรา 8 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
4. สถานศึกษาควรจัดทำรายงานและผลการประกันคุณภาพภายในให้เรียบร้อยก่อนเริ่มปีการศึกษาใหม่ของทุกปี โดยแสดงผลการประเมินคุณภาพการศึกษา แนวทางหรือแผนงานในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีการศึกษาต่อไป แล้วเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดที่

เกี่ยวข้องตามที่กระทรวงกำหนดและสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ตลอดจนสาธารณชน โดยจัดทำรายงานโดยสรุปปิดประกาศไว้ที่สถานศึกษา เพื่อให้ผู้ปกครองและเผยแพร่ต่อสาธารณชนให้รับทราบ รวมทั้งมีรายงานที่มีรายละเอียดครบถ้วนที่พร้อมที่จะให้ผู้ที่สนใจขอคูได้ตลอดเวลา

ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญอย่างมากในการสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมว่า สถานศึกษาจะดำเนินการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ ผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้านความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดไว้ในหลักสูตรของสถานศึกษา ซึ่งจะทำได้ให้เด็กไทยเป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข เป็นประชากรที่มีคุณภาพ พร้อมที่จะช่วยกันสร้างสรรค์สังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้มีความยั่งยืน เสริมสร้างเศรษฐกิจของประเทศให้มั่นคง มีความสามารถในการร่วมมือและแข่งขันกับประชากรของประเทศอื่น ๆ ได้อย่างมีความสุข มีศักดิ์ศรีอยู่ในสังคมโลกต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 36)

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญมีหน้าที่ส่งเสริม และผลักดันกระบวนการทำงานในทุกส่วนของสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินไปอย่างประสานสอดคล้องรับกันอย่างเป็นระบบ มุ่งหน้าไปในทิศทางที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ การพัฒนาผู้เรียนให้เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” ทั้งนี้ โดยอาศัยหลักการและวิธีการบริหารและจัดการคุณภาพที่เน้นการสร้างความมั่นใจให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่าผลผลิตหรือบริการขององค์กรจะมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยที่ความมั่นใจนี้ต้องตั้งอยู่บนรากฐานของหลักข้อเท็จจริง หลักฐานเชิงประจักษ์และความสมเหตุสมผล (กรมวิชาการ. 2545 :19)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายกได้ดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกแห่งโดยกำหนดมาตรฐานในการประเมินภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 18 มาตรฐาน และกำหนดบทบาทของครูไว้ชัดเจน คือต้องศึกษาเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐาน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ จัดทำบันทึกและรายงานผลการปฏิบัติ รวบรวมหลักฐานผลงาน ร่องรอยตามตัวชี้วัด ดำเนินการประเมินตนเอง และรับการประเมินจากต้นสังกัด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก. 2548 : 10) ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และจากการประเมินคุณภาพในปี พ.ศ. 2550 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก พบว่า คุณภาพทั้ง 4 ด้าน คือผู้เรียน การเรียนการสอน

การบริหารและจัดการศึกษา และการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ มีคุณภาพอยู่ในระดับดี (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก. 2550 : 25)

ขวัญกำลังใจเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้งานประสบความสำเร็จ ดังนั้นงานทุกงานในโรงเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จะสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ได้ ขวัญกำลังใจจึงเป็นส่วนหนึ่งที่ผลักดันให้เกิดความสำเร็จได้ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายกได้กำหนดแนวทางที่ชัดเจนให้สถานศึกษาต้องสร้างขวัญและกำลังใจให้เกิดขึ้นกับครู (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก. 2548 : 9) ตลอดจนสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2546 : 19) ได้กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคของหน่วยงานทางการศึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่าความเข้าใจและความร่วมมือของบุคลากรต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายังเข้าใจไม่ตรงกันและยังไม่ให้ความร่วมมืออย่างเพียงพอ และจากการศึกษาเอกสารและงานที่เกี่ยวข้องยังไม่พบผู้ใดกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างขวัญกำลังใจกับมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครู ดังนั้นจึงเกิดคำถามว่าครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายกมีขวัญกำลังใจเพียงใด มีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพียงใด และทั้งสองส่วนมีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างขวัญกำลังใจกับการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก ซึ่งข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารในการนำไปปรับปรุงบำรุงขวัญกำลังใจให้กับครูอันจะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับขวัญกำลังใจของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก
2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก
3. เพื่อศึกษาระดับความสัมพันธ์ระหว่างขวัญกำลังใจกับมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงขวัญกำลังใจของครูและผลที่เกิดขึ้น ซึ่งผลการศึกษจะทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ในการดำเนินงานสร้างเสริมขวัญกำลังใจ และการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถนำไปพัฒนาใช้ในโรงเรียนและเป็นการสนับสนุนให้ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก นำไปปฏิบัติในการสร้างเสริมขวัญกำลังใจซึ่งจะส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างขวัญกำลังใจกับการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก ปี พ.ศ. 2550 จำนวน 2,360 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก ปี พ.ศ. 2550 จำนวน 331 คน ใช้วิธีการสุ่มโดยเปรียบเทียบกับตารางของ เครจซ์ และมอร์แกน (ชานินทร์ ศิลป์จารุ. 2548 : 51)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

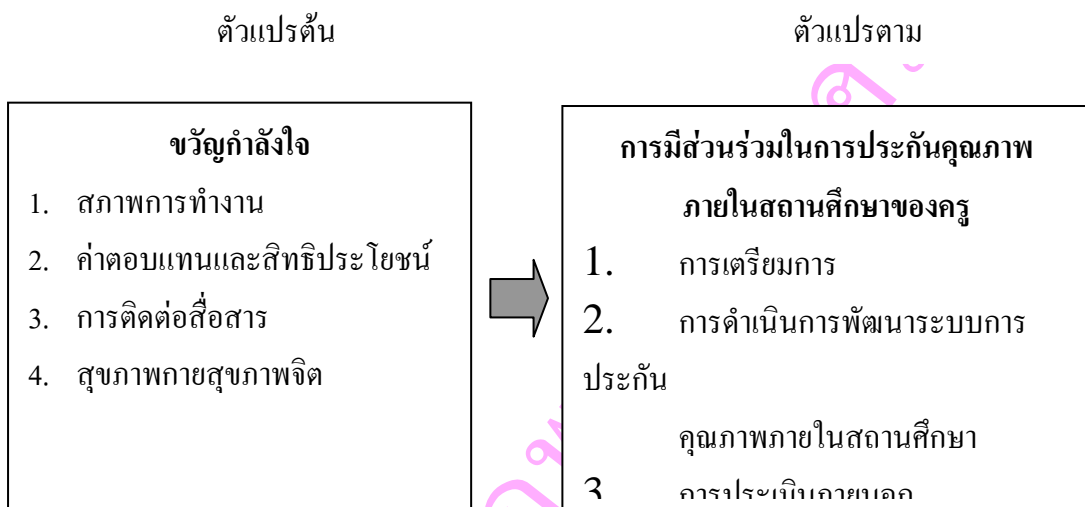
2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ขวัญกำลังใจ ประกอบด้วย 1) สภาพการทำงาน 2) ค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ 3) การติดต่อสื่อสาร และ 4) สุขภาพกายและสุขภาพจิต

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครู ประกอบด้วย 1) การเตรียมการ 2) การดำเนินการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ 3) การประเมินภายนอก

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างขวัญกำลังใจกับการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก ผู้วิจัยได้ศึกษาขวัญกำลังใจของครู โดยสังเคราะห์แนวคิดของ อารี เพชรสุด (2530 : 41-43) ; อุทัย หิรัญโต (2531 : 162-163) ; สมาน วีระกำแพง (2534 : 152-153) ; ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535ข : 163) เดวิส (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2535 ; อ้างอิงจาก Davis. 1962. **Human Relations at Work.**) ; ประดิษฐ์ คุณรัตน์

(2539 : 139-140) ; พงศ์ ทรดาล (2540 : 85-86) ; ชูพงศ์ ปัญจมะวัต (2541 : 55) ; สุชาติ สุขสวัสดิ์ ฌ อยุธา (2541 : 35) ; สยาม ปิยะนราธร (2541 : 12-15) ; วิจิตร อาวะกุล (2542 : 225) ; สุรงค์ บันยานนท์ (2542 : 104) และธิดา พาหอม (2544 : 128-131) และศึกษาการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ของสำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 32-33) แล้วนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังแสดงในภาพประกอบ 1



ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ผู้ทำวิจัยได้ให้นิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

1. ขวัญกำลังใจ หมายถึง อารมณ์ ความรู้สึก ความนึกคิด ทักษะ ทักษะที่สะท้อนให้เห็น พฤติกรรม อันก่อให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงาน เพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของการ ปฏิบัติงานของครูเกี่ยวกับสภาพการทำงาน ค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ การติดต่อสื่อสาร และ สุขภาพกายสุขภาพจิตโดยใช้แบบสอบถามประเภทมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

1.1 สภาพการทำงาน หมายถึง อารมณ์ ความรู้สึก ความนึกคิด ทักษะ ต่อ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงาน เวลาในการปฏิบัติงาน นโยบาย จุดมุ่งหมายและวิธีการปฏิบัติงาน งาน ที่ได้รับมอบหมาย การนิเทศ ควบคุม กำกับ ติดตามประเมินผล การแก้ปัญหาและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง เพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา

1.2 ค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ หมายถึง อารมณ์ ความรู้สึก ความนึกคิด ทัศนคติ ต่อเงินเดือน เงินวิทยฐานะ บำเหน็จรางวัล การชมเชยยกย่อง โอกาสความก้าวหน้า ระบบการเลื่อนวิทยฐานะ การโยกย้าย ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและสวัสดิการต่าง ๆ

1.3 การติดต่อสื่อสาร หมายถึง อารมณ์ ความรู้สึก ความนึกคิด ทัศนคติ ต่อโอกาสในการแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการวางแผน การปฏิบัติงาน การแก้ปัญหา และการประเมินผลตลอดจนการนำผลการประเมินไปปรับปรุงงาน

1.4 สุขภาพกายสุขภาพจิต หมายถึง อารมณ์ ความรู้สึก ความนึกคิด ทัศนคติ ต่อสุขภาพทางร่างกาย ความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกาย ความสุขทางจิตใจ ความพึงพอใจต่องานที่ได้รับมอบหมายและงานที่ได้รับมอบหมายเหมาะสมกับความสามารถของคน

2. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครู หมายถึง กระบวนการที่ครูในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดเป้าหมายและวิธีดำเนินงาน ลงมือปฏิบัติตามแผนทุกขั้นตอน บันทึก ข้อมูลเพื่อร่วมกันตรวจสอบผลการดำเนินงานเพื่อหาข้อบกพร่อง และร่วมกันพัฒนาปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่อง โดยมุ่งหวังให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษามีประสิทธิภาพตลอดจนสร้างความมั่นใจแก่นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของครูในโรงเรียน ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการ ด้านการดำเนินพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและด้านการประเมินภายนอก

2.1 การเตรียมการ หมายถึง การมีส่วนร่วมของครูเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้า และพัฒนาตนเองในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา การศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษารวมทั้งบทบาทและหน้าที่ของตนเองในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การร่วมมือกับผู้บริหารเตรียมการวางแผนและจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศภายในสถานศึกษา ไม่ว่าจะ เป็นข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการจัดทำกิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ รวมทั้งข้อมูลสารสนเทศในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาที่ใช้ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและการประกันคุณภาพภายนอก

2.2 การดำเนินการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การมีส่วนร่วมของครูเกี่ยวกับการดำเนินการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาใน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นวางแผน ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การทำงานเป็นทีม การร่วมกันกำหนดภารกิจของสถานศึกษากำหนดโครงการ/กิจกรรม ในแต่ละปีการศึกษา และเมื่อได้กำหนดโครงการก็จะต้องทำการเขียนโครงการคำนึงถึงความเป็นไปในการปฏิบัติและศักยภาพของสถานศึกษา ขั้นปฏิบัติตามแผน ประกอบด้วย

การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการตามแผนที่วางเอาไว้ โดยพยายามประสานความร่วมมือในระหว่างเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ การพยายามจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมให้เอื้ออำนวย และกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ของนักเรียน ทั้งในและนอกห้องเรียน ชั้นตรวจสอบและประเมินผล ประกอบด้วย การตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง โดยต้องทำการ กำหนดตามกรอบการประเมินตนเอง สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินตนเอง ทำการประเมินตนเองตามกรอบที่กำหนดไว้ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผล หลังจากนั้นต้องร่วมกันเขียนรายงานการประเมินตนเองที่เป็นจริงของแต่ละ โครงการ และขึ้นปรับปรุงและพัฒนา ประกอบด้วย การนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของตนเอง และนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาการศึกษา

2.3 การประเมินภายนอก หมายถึง การที่คณะครูร่วมกันจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา เพื่อให้คณะผู้ประเมินภายนอกได้ศึกษาสภาพการดำเนินการของสถานศึกษารวมทั้งการจัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา และหลังจากที่ผู้ประเมินภายนอกเข้ามาทำการประเมินสถานศึกษาและการให้ความร่วมมือกับคณะผู้ประเมินภายนอกเป็นอย่างดี เพื่อประโยชน์ที่จะได้กับสถานศึกษา

3. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก

4. ครู หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก ในปี พ.ศ. 2550

สมมติฐานการวิจัย

ขวัญกำลังใจมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายกได้ข้อมูลและสารสนเทศในการปรับปรุงแก้ไขและวางแผนพัฒนาเกี่ยวกับขวัญกำลังใจของครูและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครู
2. เป็นแนวทางให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายกและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ นำไปประยุกต์ใช้ในการสร้างขวัญกำลังใจของครู หรือพัฒนาบุคลากรได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการขององค์กรและความต้องการของบุคคล